Zaterdag 3 Januari 1885.

32e jaar. — Nr 1 - 2.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 3 JANUARI.

Van alles wat.

Zalig nieuwjaar, geachte lezers van den *Postrijder!* Geluk met vrouw en kinderen, voorspoed in al uwe ondernemingen, vrede met iedereen. Treedt blijmoedig en welgezind het jaar 1885 in, en dat de zegen van den Allerhoogsten u overal bescherme. Daarenboven, leest ten minste alle zondagen den *Postrijder* ; dat zal u eenen lustigen en opgeruimden geest geven, en wie lustig is die is gelukkig.

Alvorens het jaar 1885 in te trekken moeten wij eenen blik werpen op het afgeloopen jaar 1884. Heeft dit jaar onder menig opzicht zijnen slechten kant gehad, het heeft ons land verlost van het geuzen-ministerie en onze goede stad Tongeren van den geuzen-gemeenteraad bevrijd. — Daar zullen wij op terug komen.

Laat ons voor het oogenblik de zaak op eenen breederen voet aanschouwen.

⁂

Niet lang moet men zoeken om overal, in alle landen, op den ganschen aardbodem, den onophoudelijken en hardnekkigen strijd waar te nemen, van het ongeloof tegen het geloof, van de leugen tegen de waarheid, van de vrijmetselaarslogiën tegen de Kerk van Jesus Christus. Goddelooze secten bedreigen voortdurend de maatschappelijke orde. Hier, zooals in Rusland, treden zij op onder den naam van Nihilisme, met vlam, zwaard en vergift gewapend, en een onontkoopbaar net door gansch het volk, door al de klassen der samenleving strengelend.

Slechts van tijd tot tijd geeft het teeken van leven, maar het leeft en woekert in al de rangen der Russische maatschappij, en blijft een bestendig gevaar voor vorst en kroon. Hier in België komt het meer openlijk voor den dag, roept het straatrumoer, stok en dolk ten zijnen dienste, spot met koning en overheid, dreigt met omwenteling en republiek ; overal verspreidt de vrijmetselarij bederf en goddeloosheid ; overal stookt zij twist en haat, jaagt de volkeren tegen de overheid op, staat naar 't verval van Autaar en Troon, en beoogt, door de afschuwelijkste middelen, *de vernietiging van alle gezag, het omverwerpen der maatschappelijke orde.*

⁂

Zoo zien wij Frankrijk, het ongelukkige en godverloochenend Frankrijk, dat al dieper en dieper in den afgrond der zedeloosheid en der rampen zinkt. Dit land eens de hoop der Kerk, de troost en den onderstand der Pausen, heeft zijne bestemming verloochend, zijnen eerenaam van oudste dochter der Kerk bezoedeld, en spuwt dagelijks, bij middel eener bandelooze drukpers, in hartverscheurende godslasteringen, spot en venijn naar zijne Moeder.

Gekneld onder den ijzeren band der vrijmetselaarslogiën, bewerkt het door verdrukking van al wat katholiek heet, zijn eigen ondergang.

Te vergeefs kloppen er edeler harten voor Godsdienst en vrijheid ; te vergeefs telt Frankryk nog talrijke zonen door edelmoed en braafheid bezield, die zich voor het welzijn van hun vaderland, zoowel in vreemde gewesten als in de moederstreek, alle opofferingen getroosten, en het eens zoo machtige en geeerde Frankrijk in zijnen val willen beschutten ; het grootste deel der natie volgt blindelings, met eene ijzingwekkende lichtzinnigheid, den breeden en schuimenden stroom van verderf en vernietiging door de goddeloosheid gevoerd ; bruisende driften, toomlooze haat en beerlijkheid hebben de volksklas overmeesterd, en verknagen het sterkste deel der natie ; eene diepe ontevredenheid heerscht bijna overal en bedreigende kreten stijgen tegen de bezitters op. En zij die aan het hoofd der natie staan schijnen niet genoeg daarop acht te slaan. Zij verspillen, in verafgelegene werelddeelen, in langdurige en moordende ondernemingen, het geld en het bloed der natie (die van armoede built en dreigt), terwijl de eer en de roem van het volk aldus lichtzinnig wordt op het spel gezet.

⁂

Italië, dat zich rijk stool, maar spoedig tot de ontzettendste armoede verviel ; Italië, dat de eenheid als zijn geliefd droombeeld koesterde, en door die eenheid zelfs den sterksten steun zijner macht, het Pausdom beleedigde en ontroofde, ligt daar nu, inwendig verbrokkeld en verscheurd, door de armoede geteisterd, door de omwentelingsgeest verkracht ; vergiftigd door de goddeloosheid die er openlijk wordt gehuldigd en toegejuicht ; verafschuwd door zijne geburen, van zich zelven schrikkend, bij het zicht van zijnen erbarmelijken toestand en vruchteloos redding zoekende ; is verlaten door zijne zonen die, in vreemde gewesten het onderhoud gaan zoeken, en in een wreed ballingschap het ongelukkig vaderland beweenen, dat den draak der goddeloosheid aan het verdorven hert heeft gekoesterd, maar er ook den doodsteek van ontving.

⁂

Ook Spanje en Portugal hebben den schok der omwentelingsdriften gevoeld, want deze landen, vooral het laatste, worden ook door de vrijmetselarij ondermijnd, die daar zoo als overal, het verval van godsdienst en gezag beoogt.

⁂

Reeds sedert gernimen tijd scheen Duitschland eenen anderen weg in te slaan ; de Duitschers zijn den Kulturkampf moede met zijnen langen sleep van zedelijke en stoffelijke rampen ; de dwingelandij van het lutheranism heeft in dit groote keizerrijk schrikkelijke vervolgingen tegen priesters en katholieken verwekt, waardoor geheele provinciën van alle godsdienstige hulp waren beroofd ; te vergeefs dreef men de geestelijke herders in ballingschap en sleepte ze naar de gevangenis ; onverzetbaar bleven de katholieken trouw aan hunnen godsdienst, en door hunnen heldenmoed zijn zij er in gelukt eene merkelijke verzachting, ja de hoop op de gansche verdwijning der Meiwetten te bekomen. Hunne edele houding heeft hun zoodanig versterkt dat de Duitsche officieele bladen zelven hunne kracht herkennen. Keizer en Kanselier schijnen naar den Godsdienstvrede te verlangen, en slaan, gedwongen door de noodzakelijkheid, den weg naar Canossa in. Immers zonder godsdienstige principen in het volk, kan er geene vaste getrouwheid aan Vorst en Vaderland bestaan, geenen eerbied noch ontzag voor wet en overheid, geene maatschappelijke orde die op veilige steunen rust.

⁂

In Engeland blijft de katholieke godsdienst groote veroveringen maken, dank aan de Engelsche politiek van niettusschenkomst waardoor het gouvernement alle godsdiensten zich vrij laat ontwikkelen. Kloekmoedige missionnarissen, waaronder talrijke Vlamingen, werken onophoudend aan de herstelling van het katholiek geloof in dit schoone land dat eens als een der edelste parels aan de Kroon der Kerk schitterde, dat heiligen tusschen zijne vorige koningen en staatslieden telt, dat zoo ongelukkigijk door den zedeloozen Hendrik VIII in eenen onpeilbaren afgrond van jammeren werd geploft en zijnen godsdienst verloochende, doch dat heden zich schijnt op te richten uit de ketenen der ketterij en het bedroefde hert der Moederkerk met talrijke bekeeringen van hare edelste zonen troost.

⁂

De gebeurtenissen die zich in het afgeloopen jaar hebben voorgedaan, bieden zich dus onder een dubbel oogpunt aan, waarvan het eene gansch het tegenovergestelde is van het andere. Van den eenen kant ziet men, zooals in de Zuiderlanden van ons werelddeel, den geest der omwenteling de bovenhand nemen, en de volkeren die onder zijnen ijzeren dwang gebukt gaan, zooals Frankrijk en Italië, vooral, naar hunnen zedelijken en stoffelijken ondergang hollen. Spanje en Portugal hebben hun deel gevergd in de godloochenende stelsels, die ook in ons vaderland gedeeltelijk hebben grond gevat, maar gelukkiglijk in het afgeloopen jaar, tot drie herhaalde maden, door den godsdienstzin en de getrouwheid aan het geloof van de groote meerderheid der Belgen, bloedige neerlagen hebben ondergaan.

Dit belet echter niet dat de partij der goddeloosheid, die, in een betrekkelijk korten tijd, zooveel onheil in ons Vaderland stichtte, niettegenstaande hare verpletterende nederlagen, zich nog durft aanstellen als zijnde de uiting van het grootste deel der natie, en in dien helschen overmoed de Katholieken allen hoon en smaad berokkent ; hen belet, wanneer zij zulks betrachten, zooals te Brussel op 7 September, op wettige wijze gebruik van hun recht te maken ; het gouvernement op alle manieren dwarsboomt, en den goeden naam der Belgen in het buitenland op ongelooflijke wijze heeft doen dalen.

De koorts der omwenteling, die de Zuiderlanden ondermijnt, heeft ook ons vaderland trachten aan te tasten, doch het gezond oordeel der Belgen heeft dezelfde onschadelijk gemaakt.

Droevig is het te bestatigen dat zulke stelsels vooral hunne voorstanders vinden in die landen welke als de katholiekste van Europa en van geheel de wereld bekend waren.

Overal is het den christenen Godsdienst dien men aanvaardt, iet is het gedacht van God zelven dat men met eene ongehoorde woede wil vernietigen.

Noch de rampen die deze landen overvallen, — zoo als op sommige plaatsen eene nijpende armoede, zooals noch de wreede geesel der cholera die in den loop van dit jaar de zuiderlanden op schrikkelijke wijze heeft beproefd, — noch de waarschuwende stem der geestelijke overheden, schijnen eenen merkelijken indruk te maken op de versteende harten van hen die eenen gewichtigen rol in het bestuur dier volkeren te vervullen hebben ; de haat tegen al wat godsdienstig is heeft ze verblind, zij aanzien Rome, — dat nochtans niet ophoudt hen het gevaar aan te toonen en hun eene helpende hand toe te steken, — als de grootste vijand en al dieper en dieper wentelen zij zich in hun ongeluk en verzwaren onophoudelijk den dreigenden Arm van den Koning der Koningen.

⁂

Doch indien wij ons van den eenen kant moeten bedroeven over de onophoudelijke duivelsche pogingen der vrijmetselarij om de wereld te beheerschen, dan moeten wij ons toch ook van den anderen kant verheugen bij het zicht der heldhaftige pogingen der katholieken, die, zooals in België, hunne rechten en de rechten der Kerk kloekmoedig blijven verdedigen, en bij de troostende nieuwstijdingen welke voortdurend uit protestantsche en ketterische landen komen, waar er eene tegenovergestelde en aan de katholieken gunstige werking is ontstaan.

Het machtige Duitschland heeft den Kulturkampf merkelijk verzacht, eenen gezant gezonden aan Z. H. den Paus en de maatschappelijke noodzakelijkheid van zijne Goddelijke zending uitgeroepen.

Rusland schijnt zich in den zelfden zin naar Rome te neigen, en voor de veiligheid zijner staten deszelfs onderstand te verlangen, want deze alleen is bekwaam eenen machtigen dijk op te werpen aan den omwentelingsgeest en denzelven te overwinnen, terwijl zij, integendeel, die door het geweld en de macht over de wereld willen gebieden, hunne onmacht tegenover de Revolutie bekennen zoo zij niet door grondstelsels van Rome gestemd zijn.

Moge het nieuwe tijdperk dat wij gaan intreden nog gunstiger zijn voor de katholieke belangen dan hetgene wij komen te verlaten. Moge de Kerk van Christus in dezen reuzenstrijd, gedurende dit jaar, nieuwe zegepralen zijn voorbehouden.

Stappen wij intusschen, hoopvol, het jaar 1885 in, gesterkt door de voorbeelden welke de katholieken in ons vaderland hebben behaald, en het oog gericht op Hem die het lot van vorsten en volkeren in zijne hand heeft en er volgens zijn welbehagen over beschikt. Hij moge den katholieken nieuwen en tasien moed en volharding geven, om krachtdadig, onverzetbaar hunne rechten, de rechten der Kerk van Christus, te blijven verdedigen, en den gewenschten vrede verleenen. Hij moge zijnen stadhouder, den grooten Leo XIII beschermen, wiens stem reeds zoo dikwijls door de wereld klonk om zijne getrouwe zonen aan te wakkeren en terzelfder tijd zijne ontrouwe kinderen met vaderlijke teederheid tot den schaapstal weer te brengen. — Mogen de gouvernementen toch eindelijk inzien dat zij te vergeefs het hoofd tegen de Bruid van Christus verhellen ; dat zij onvermijdelijk zich tegen den steenrots moeten verbrijzelen, waartegen zelfs de poorten der hel niet vermogen ; dat allen die den stedehouder van Christus den handschoen toewerpen, toch eindelijk gedwongen zijn, willen zij rust en vrede in hunne Staten, welvaart en geluk voor hunne onderdanen, dien zelfden Paus als de opperste en onmisbaarste macht de wereld te herkennen, als de grootste weldoener van het menschdom, als de kloekmoedigste en onsterfelijke verdediger van Recht en Waarheid, wien men niet straffeloos den rug toekeert.

Dan zal de wereld van menige rampen worden bevrijd ; dan zal de Godsdienst, in eere hersteld, heil en zegen aan het menschdom schenken, en het jaar 1885 een jaar van geluk en voorspoed zijn, hetgeen wij ook uit den grond des harten wenschen aan ons Vaderland, aan onze stad en aan onze talrijke geabonneerden.

⁂

Een speelman keerde blij en welgezind van de kermis weder.

Onder den eenen arm droeg hij zijne trompet en onder den anderen arm, eenen groote boterham.

Een verhongerde wolf kwam schielijk van uit een bosch gesprongen, en vervolgde hem.

De speelman was benauwd.

Hij nam zijne boterham en wierp er een stuk van aan de wilde beest.

De beest slokte het in doch werd stouter en naderde nog meer.

De man werd benauwder en smeet haar een grooter stuk toe, het dier verslond het, huilde en kwam nog nader.

De speelman werd nog benauwder en wierp haar nog een grooter stuk toe, dat de wreetzuchtige beest huilende inslokte. De man, ondertusschen, verdubbelde zijnen gang, en dacht dat hij met het overige van zijnen boterham zou kunnen ontsnappen ; doch in twee sprongen was het dier op zijne hielen. Bevende van schrik, smeet hij al wat hem overbleef. De uitgehongerde wolf slokte alles gulzig in, en bezag den speelman met dreigende oogen. Deze kon niets meer geven, hij had niets meer ; en niet wetende wat doen en hoe hij uit den steek ging geraken, greep hij zijne trompet en speelde een oorlogslied.

De wolf bleef staan, hij werd benauwd, en geen brokken meer ziende vallen, trok hij zijnen steert in en vluchtte weg in het bosch.

« Gij leelijke beest, » riep de speelman alsdan, « hadde ik van eerst af zoo hard op mijne trompet gespeeld, mijn boterham zou heel gebleven zijn en mijne eer ook ! »

Lezers, die wolf is de logie, de geuzenbeest.

Om ze te vetzadigen en genust te stellen heeft men haar te vergeefs stukken van de grondwet, onbetwistbare rechten, en zelfs ministers, mannen met gloiende harten voor het welzijn van het vaderland, toegeworpen.

Niets heeft geholpen, en de geuzerij verdubbelde hare stoute roekeloosheid naarmate aan aan hoogerhand de schrik grooter werd.

De geuzerij is een dier dat leeft van wat men hem toegeeft ; en die toegeven verliezen alles.

De katholieken om dat dier te ove winnen, moeten maar doen gelijk de speelman op het einde deed : de geuzen durven vlak in het aangezicht zien, niets, hun geen spier afstaan waarvan zij geen recht hebben en van geen vingerbreed achteruitgaan op het gebied onzer rechten.

De logie is onverzadelijk ; kerkhoven en studie beurzen, priesterrechten en opvoeding heeft zij reeds ingeslokt, en nog is ze niet te vreden.

Wij, katholieken, wij hebben maar al te dikwijls geheefd en toegegeven als de logie huilde en verslond

Maar de tijd van toegeven is uit !

DURVEN, ziedaar wat wij moeten doen : en gij zult het wild dier ons wat gauw zien gerust laten en vluchten voor onze moedige taal en onze manhaftige handelwijs !

⁂

De *Patrie* van Brugge dringt er op aan dat de minister van oorlog aan de officiers alle deelneming zou verbieden in de politieke clubs.

Sedert lang hebben wij op dergelijken maatregel aangedrongen ; de weerdigheid van het leger heeft er alles bij te winnen.

Het schijnt zelfs dat de partijgeest, die eenige officiers in de liberale clubs gaan inzuigen, voor den dag komt in de kazernen bij de minderen, tot zelfs bij de soldaten, die zich niet ontzien, met de kiezingen beleedigende liedjes te zingen tegen het gouvernement.

Het gaat dus daar, in de kazerne, gelijk in onze officieele scholen : niemand meer dan eenige schoolknapen zingen in onze straten nog van het *papenras*. Moeten wij zeggen : zoo onderwijzer, zoo schooljongen ; zoo officier, zoo soldaat ; zoo meester, zoo knecht ?

Vandaag vernemen wij dat M. Pontus het bovengezegde verbod hernieuwd heeft.

⁂

O Vandenpeereboom !

Ziehier op welke wijze een liberaal dagblad van Brussel, *Le National*, onzen minister van spoorwegen en posterijen beoordeelt :

« M. Vandenpeerenboom is, alhoewel katholieke minister, een uitmuntend goed man, » rechtveerdig en eerlijk, en bezield met de beste

---

PAULA

(4e VERVOLG.)

Na verloop van dien tijd echter en wel van dag tot dag meer werd zijne zonderlinge verhouding tegenover zijne vrouw hem tot een last en bijna onverdragelijk. Zij had het zoo geschikt, dat zij wel te samen aten en ook eene en dezelfde woning hadden, maar dat hunne kamers waren afgezonderd en ofschoon Paula in tegenwoordigheid van getuigen vriendelijker was en door haar gedrag trachtte niet te verraden, hoe weinig eendracht en welke scheidsmuur tusschen haar en haren echtgenoot bestond, was haar gedrag tegenover hem daarentegen zoo terughoudend en zoo vreemd, dat hem dit steeds pijnigde en hij ten laatste een toenemende afkeer voor zijne vrouw gevoelde. Zoo hij toch moest toegeven dat hij geene aanspraak op hare liefde kon maken wist hij niet waardoor hij hare zoo diepe verachting verdiend had. In zijn oog droeg zij aan de ongelukkige verhouding, die tusschen hen bestond, een even groot aandeel en dezelfde schuld als hij, en aan den anderen kant kon hem geen verwijt treffen.

Wat zou echter het gevolg van dezen toestand worden ? Kon deze op den duur blijven bestaan ? Hij beefde terug bij de gedachte wellicht eene reeks van jaren, misschien zijn gansch leven, aan een wezen verbonden te blijven, dat hij niet beminde en dat ook voor hem geene liefde gevoelde, maar integendeel alles deed, om zelfs de mogelijkheid van het ontwaken eener neiging in hem te onderdrukken en de achting af te wijzen, die meer dan eens, bij gebrek aan liefde, tusschen echtlieden eenen dragelijken toestand heeft in het leven geroepen. Dezen toestand wilde, kon hij niet verdragen ; de gedachte aan eene scheiding, kwam bij hem op en zekeren dag maakte hij haar zijn denkbeeld bekend.

Paula hoorde zijne in den beginne aarzelend, later meer levendig wordende rede, stilzwijgend aan, en antwoordde toen :

— Ik had er een voorgevoel van, dat gij mij op zekeren dag dit voorstel zoudt doen en ofschoon ik u in de gronden, die u daartoe leiden, geen ongelijk kan geven en ook ik, van mijne zijde, het onaangename van onze samenleving ondervind ben ik nog niet bereid, ten minste thans nog niet, om aan uwen wensch gevolg te geven.

— En waarom niet ? vroeg Theodoor geraakt.

— Wij zijn nauwelijks drie maanden getrouwd en denken nu reeds aan eene scheiding. Wat zou de wereld zeggen, wanneer wij thans werkelijk scheiden, zelfs aangenomen, dat dit zoo gemakkelijk uit te voeren is, als gij wel wilt ?

— Vreest gij zoo zeer het oordeel der wereld ? vroeg Theodoor op bitteren toon, zonder op de laatste ironisch uitgesproken woorden van Paula acht te slaan.

— De meening der wereld, antwoordde zij, is mij geheel onverschillig en in den grond van mijn hert veracht ik het algemeen oordeel ; maar ik heb leeren inzien, dat het altijd beter is zelfs den schijn van een begaan ongelijk van zich af te weren, zoo lang men niet den moed heeft `an iedere rechtveerdiging, als zij het dan ook slechts jegens ons zelven, af te zien. Ik heb dien moed nog niet en wil in ons geval niet onvoorwaardelijk als de schuldige optreden, hetgeen zeker mijn lot zou zijn, daar de heeren der schepping altijd het geluk hebben de meeste verdedigers voor zich te vinden.

Paula sprak de laatste woorden op eenen toon, waarbij men evenveel spot als ernst kon ontdekken en op gelijke wijze voegde zij er bij :

— En als ik nu eens aan hertrouwen dacht ?

— Ach, dat is zeker eenen gewichtige grond voor uwe weigering, antwoordde Theodoor, terwijl hij zijnen hoed nam en op het punt stond, in de meest verdrietige stemming de kamer te verlaten.

Paula zag hem met vurige blikken na, tot dat hij aan de deur was. Toen riep zij hem terug.

— Een oogenblik, mijnheer, nog een woord.

Theodoor trad terug.

— Ik wil u eene voorwaarde stellen, sprak zij na eene wijle, die op uwen wensch betrekking heeft.

— Ik hoor u aan, antwoordde Theodoor, terwijl hij zich tegenover haar aan het kleine werktafeltje plaatste, waarbij zij zich met eenig borduurwerk bezig hield, waarop zij intusschen weinig acht scheen te slaan.

— Laten wij een reisje doen ; laten wij dit eenzame slot verlaten.

— Te samen ? vroeg Theodoor onwillekeurig.

— Zijn wij niet man en vrouw ? vroeg zij op den haar eigenaardigen toon, die hem steeds in eene opgewondene stemming bracht.

— Wel zeker ! antwoordde hij. Welke plannen vormt gij, hoe zet gij die allen geregeld uiteen ! Gij zijt mij steeds met nieuwe gedachten voormit en wellicht ook thans weder ziet gij u reeds vroegtijdig in een wagen, misschien eenige mijlen mij vooruit, waarop ik u volg, want heimelijk denkt gij toch aan eene onbeperkte vrijheid, die u in staat stelt te gaan, waarheen gij wilt. En zoo kan 't zijn, ik ben een inschikkelijk echtgenoot. Wij verlaten samen dit slot, reizen een eindwegs samen, mijnentwege tot de residentie en dan, het is juist het saisoen, ieder naar eene badplaats, gij hier, en ik daar, ieder naar onze kenze. Ik meen dat dit voorstel schikkelijk, passend is en wanneer gij wilt, dan komen wij na onze badkuur weder bij elkander om te zien of tot nu toe onze neiging gelijk gebleven of veranderd is. Wat zegt gij daarvan ?

— Dat ik er genoegen mee neem en mij geerne aan uwe schikking onderwerp.

— Goed. Laten wij tevens onze badplaatsen kiezen. Wij kunnen dit te gemakkelijker, daar wij toch aan eene eigentlijke kuur niet denken en geen geneesheer over onze ziekte behoeven te raadplegen, maar alleen verstrooijing noodig hebben en willen beproeven of wij het eens kunnen worden. Wat zoudt gij bijvoorbeeld van Wiesbaden en Hamburg of van Marienbad of Karelsbad denken ?

— Laten wij de laatste plaats kiezen.

— Het is goed ; ik volg mij naar uwe keus, die ik bovendien zeer weet te huldigen. Daarenboven is de afstand van Karelsbad tot Marienbad niet groot zoodat mij de gelegenheid open staat, gij ziet hoeveel gewicht ik hecht aan de meening, die gij vroeger over het oordeel der wereld ten uwen aanzien hebt uitgesproken. van u meermaalen iets te hooren, en u zelfs dikwijls in de een of andere plaats aan te treffen. De gevorderde betoomelijkheid tusschen echtlieden wordt op die wijze uitmuntend in zicht genomen. Gij gaat alzoo naar Marienbad en ik naar Karelsbad, niet waar ?

— Dan blijft het zoo, antwoordde Paula, die in stilte dacht : De ergernis wekt eene scherts en een luim in hem op, die hij vroeger niet bezeten heeft.

Het zoo even besprokene reisplan werd inderdaad door Theodoor en zijne vrouw uitgevoerd. Reeds weinige dagen later waren zij op weg naar de residentie, waar zij voornemens waren eenige weken te vertoeven. En nooit was Paula, de jonge vrouw, schijnbaar zoo gelukkig en vroolijk geweest, als op deze reis. De afgetrokkenheid en schuwheid van haar karakter werden minder merkbaar ; zij verdwenen zichtbaar met den tijd en tot Theodoors niet geringe verwondering, wien deze verandering niet ontgaan kon, trachtte zijne vrouw zelfs, hetgeen zij vroeger niet gedaan had, zijne aandacht op te wekken door kleine beleefdheden, zoodals een man gaarne van zijne vrouw ontvangt. Menigmaal bekende hij zichzelven dan, dat zij zeer heminnelijk zijn kon, als zij wilde. Hij dacht in den beginne deze gunstige omkeering bloot te kunnen toeschrijven aan de verandering van lucht en de vermaken van de reis, maar daarin zag hij zich bedrogen, daar hij haar niet zelden in eene droevige stemming vond, die uit dieper gelegen gronden scheen te ontstaan.

Zoo vond hij haar op zekeren dag gedurende hun verblijf in de residentie, aandachtend en treurig. Deelnemend vroeg hij naar de oorzaak van hare droevige stemming. Zij zag hem daarop verwonderd aan.

— Dit is de eerste maal, zegde zij, dat gij eenige deelneming voor mij aan den dag legt.

— Gij dwaalt in de meening dat gij mij onverschillig zijt ; ik heb reeds dikwijls in de stilte die deelneming voor u ondervonden.

— Werkelijk ? vroeg Paula, terwijl zij hem met blikken aanzag, waarmit evenveel geloof als twijfel kon worden opgemaakt en hare hand, die op de voor hem staande tafel leunde en die hij met de zijne bedekt had, zacht terugtrok.

— Zeer zeker, en ik heb zelfs getracht te ontdekken waarin toch wel de oorzaak van uwe smert, want dat schijnt het toch te wezen, kan zijn gelegen.

— Smert, herhaalde Paula op geheele andere toon, bijna met de fiere trots, haar vroeger eigen terwijl zij eenigermate te gelijker tijd zich terugtrok, om zich van haren echtgenoot al te wenden, die haar genaderd was. Smert ? Neen, gij dwaalt ; het is hoofdpijn, het zijn vrouwenluimen, anders niet ; de smert, die ik eenmaal ondervond, is overwonnen, sedert lang onderdrukt. Het viel mij niet gemakkelijk, dat is waar ; maar wat kan de mensch niet, als hij moet ?

— Zij is een raadsel en zal het altijd blijven, onoplosbaar, ondoorgrondelijk ! mompelde Theodoor meer bij zich zelven, terwijl hij opstond en de kamer verliet.

Paula zag hem na en met geweld eenen traan onderdrukkende, die onwillekeurig uit haar oog opwelde, herhaalde zij langzaam de woorden van haren man, die hij zooeven gesproken en die zij opgevangen had :

— Ja, een raadsel, onoplosbaar, ondoorgrondelijk... ach, ik vrees, ik zal het eenwig voor u blijven !

(*Wordt vervolgd.*)